

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 450-01-1/2024/5 EPA 1289-IX
Ljubljana, 28. 2. 2024

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F in 81/18-odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), pripravila

Mnenje

k Predlogu Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank (ZIUSRCNS)– druga obravnava,

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance (v nadaljevanju Komisija) je na 10. Izredni seji 21. februarja 2024 obravnavala **Predlog Zakona o izvajanju Uredbe (EU) o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank (ZIUSRCNS)**, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po rednem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**.

* * *

Predlog zakona je predstavila višja svetovalka direktorata za finančni sistem na Ministrstvu za finance gospa Polona Nahtigal. Uvodoma je pojasnila, da se s predlogom zakona ureja izvajanje Uredbe (EU) 2021/23 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank, ki se sicer uporablja od 12. 8. 2022. Navedena uredba določa pravila in postopke v zvezi s sanacijo in reševanjem centralnih nasprotnih strank ter pravila v zvezi z dogovori s tretjimi državami na tem področju.

Centralne nasprotne stranke so ključne komponente globalnih finančnih trgov, ki posredujejo med udeleženci na trgu, tako da delujejo kot kupec za vsakega prodajalca in kot prodajalec za vsakega kupca. Delujejo torej kot posredniki na borznih in nekaterih zunajborznih trgih ter prevzemajo funkcijo garanta za uspešnost izvedbe posla. Centralne nasprotne stranke imajo tako osrednjo vlogo pri obdelavi finančnih transakcij in upravljanju izpostavljenosti različnim tveganjem, ki so povezana s temi transakcijami..

Cilj zanesljivega okvira za sanacijo in reševanje, ki ga vzpostavlja Uredba (EU) 2021/23, je v največji možni meri:

- zagotoviti, da centralne nasprotne stranke določijo ukrepe za okrevanje po finančnih težavah, ter
- ohraniti finančno stabilnost in preprečiti večje negativne učinke na finančni sistem, pri tem pa poskrbeti, da bodo stroški morebitnega propada centralne nasprotne stranke za davkoplačevalce čim nižji.

Z uveljavitvijo predloga zakona bo v Republiki Sloveniji določen ustrezen organ za reševanje in pristojni nadzorni organ in to bo Agencija za trg vrednostnih papirjev.

* * *

V razpravi so državni svetniki želeli dodatno vsebinsko pojasnilo centralne nasprotne stranke (CNS), kako se financirajo in, ali lahko pridejo v težave.

Predstavnica ministrstva je pojasnila da, trenutno ni nobene CNS s sedežem v Republiki Sloveniji. Najbolj podobna ji je centralna depotna družba - KDD, d.d., ki služi predvsem za hranjenje in poravnavo vrednostnih papirjev. Vendar pa je CNS veliko več kot_to – CNS zagotavlja izvršitev posla in za ta namen od vseh strank (kupcev in prodajalcev) zahteva določena kritja.

Da bi lahko kupcu in prodajalcu zagotovila pravilno poravnavo in izvedbo transakcij v primeru, da ena od obeh strank ne izpolni svoje obveznosti izročitve ali plačila, CNS od vseh trgovalnih strank zahteva določeno zavarovanje oziroma kritje (t.i. *collateral*) in se s tem tudi financira.

CNS lahko pride v težave v primeru, če kupec, za katerega vstopa CNS v posel, ne poravnava svojih obveznosti ali propade. V primeru, da je takih kupcev precej, lahko v težave zapade tudi CNS, ki je garant za te kupce.

* * *

Komisija je predlog zakona soglasno podprla.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije, državni svetnik Mitja Gorenšček.

Sekretar komisije
Rok Šimenc, l.r.

Predsednik komisije
Mitja Gorenšček, l.r.